

ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА

**За работа и развој на Јавното претпријатие
„Комунален сервис“ Валандово
за 2021 година**

Предлага:

в.д директор Петар Зајков

Декември, 2020 година

1. ОПШТ ДЕЛ

Јавното претпријатие „Комунален сервис“ Валандово е основано за да ги врши дејностите од јавен интерес (собирање, обработка и снабдување со вода; одведување на урбани отпадни води; собирање, транспортирање и депонирање на отпад; одржување на јавна чистота и организирање на градски пазар).

Програмата за работа и развој на претпријатието се темели на потребите на граѓаните во општеството и овозможување на подобри услови за живот во средината во која живеат. Целите во истата се планирани според реалните потреби на жителите низ населените места во општина Валандово во контекст на максимално искористување на расположливите капацитети на претпријатието и зголемувањето на нивото на услугите кои што ги врши.

Работата на ЈП „Комунален сервис“ Валандово и остварувањата на целите зацртани во оваа Програма се базираат на одредбите од:

- Законот за Јавни претпријатија;
- Законот за локална самоуправа;
- Законот за комунални дејности;
- Законот за управување со отпад;
- Законот за јавна чистота;
- Закон за гробишта и погребални услуги;
- Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води;
- Актите на органите на општина Валандово кои се однесуваат на работењето на ЈП „Комунален сервис“, како и стратегиските и планските документи од страна на Советот на општина Валандово.

2. ВОДОВОД

• Град Валандово

Снабдувањето со вода на град Валандово и селата Раброво, Чалакли и Дедели, како и индустриска зона Раброво се врши од постоечките капацитети, како што се двата бунари во с.Чалакли и каптажата на природниот извор во месноста “Извор“. На двата бунари во с.Чалакли се поставени пумпи со моќност од 25 Kw и 75 Kw. Потопната пумпа со јачина од 75 Kw беше поставена, а и почна со работа на почетокот од месец декември 2018 година. Со отпочнувањето на работа на новата пумпа ЈП „Комунален сервис“ го реши повеќегодишниот проблем на град Валандово и населените места кои користат вода од истиот водоснабдителен систем. Каптажата во месноста “Извор” е со променлив интензитет бидејќи на нејзината издашност директно влијание имаат годишните врнежи. Се изврши целосна промена на дотраената водоводна мрежа на улиците “Едвард Кардељ”, “Борис Кидрич” и “Васил Главинов”, имаме за цел постепено да ја обновуваме водоводната мрежа во општината.

-Главен цевовод

Дистрибуцијата на водата од бунарските окна до главниот собирен резервоар во Валандово се одвива преку цевоводот со пречник од 300mm и должина на трасата од околу 5,8km со азбестни цевки. Планираме постепено замена на постоечките цевки преку обезбедување средства во соработка со Општина Валандово.

-Градска водоводна мрежа

Водоводната мрежа низ град Валандово е стара околу 60 години. Низ годините поминати за нејзино поставување и одржување се користени цевки од различни големини, но и од различни материјали. Така ние имаме поцинковани цевки, азбестни, ПВЦ, полиетиленски и сл. Поради застареноста на самата мрежа ние се почесто имаме дефекти, а со тоа и загуби на вода. За нас како претпријатие, најголема цел а и предизвик би ни бил воспоставување на нова водоводна мрежа со нови дигитализирани водомери.. За реализирање на овој значаен проект ќе ни биде потребна поддршка од општина Валандово и Владата на Република Северна Македонија за обезбедување на потребните средства за обнова на водоводната мрежа и поставување на дигитализирани водомери.

-Населено место Дедели

Село Дедели се снабдува со вода од истиот водоснабдителен систем како и град Валандово. Поради зголемената потрошувачка на вода, се набави нова пумпа за с.Дедели со поголема издашност со цел непречено снабдување со вода на месното население.

- **Населено место Јосифово и Горна маала**

Почнувајќи од 2015 година ЈП „Комунален сервис“ го презеде и водоснабдителниот систем во населените места Јосифово и Горна маала. Водоснабдувањето овде се состои од природниот извор и каптажата на реката Разлија, како и од трите бунари во село Јосифово. Цевоводот кој што доаѓа од Разлија е изграден од некавалитетни пластични цевки кои што во последно време се почесто појавуваат дефекти. За непречено снабдување со вода ги имаме бунарите во село Јосифово коишто со три потопни пумпи овозможуваме снабдување со вода. Според потребите за вода ние сме во можност во ”Калковскиот бунар” да спуштиме и потопна пумпа со јачина од 22 Kw , која што сигурно ќе ги задоволува потребите за овие населени места.

- **Населените места од Бојмискиот реон**

Со водоводите на населените места Брајковци, Балинци, Марвинци и Грчиште ЈП „Комунален сервис“ Валандово почна да стопанисува во 2018 година, како што и беше планирано. Наведените села етапно се преземаа, најпрво се почна со село Марвинци и село Балинци (март), се продолжи со село Брајковци (септември) а последно се презеде село Грчиште (ноември). Во наведените села најпрво почнавме со отстранување на постоечките дефекти, намалување на загубите со вода, поправка и поставување на водомери.

Во населеното место Брајковци минатата година имавме проблеми со водоснабдувањето. Во месеците август- септември поради намалената издашност на постоечкиот бунар бевме принудени да правиме рестрикции за вода. На почетокот на следната година е планирано бушење на нов бунар, којшто би ги задоволил потребите за вода.

Во с. Грчиште мора да се направи нов бунар, планирано е иститот да биде направен следната година. Исто така главната водоводна мрежа е оштетена и таа мора да се промени.

Воведување на автоматизирана работа на пумпите

Автоматизирана работа на пумпите засега има само на пумпната станица во населеното место Брајковци. Воведувањето на автоматизирана работа на пумпите е уште еден чекор напред со што ќе се усогласат работата на пумпите со нивото во резервоарите. Придобивките би биле големи, од една страна се намалува улогата на човекот како фактор а од друга страна ќе се намалат и трошоците за електрична енергија (намалена работа на пумпите).

За потребите на главниот резервоар во град Валандово досега е изградена само просторија кадешто би бил сместен главниот компјутер. Најголем проблем за реализација на овој проект е неповрзаноста на главниот резервоар со електрична енергија.

И другите населени места истотака функционираат на принципот пумпна станица-резервоар, така да и овде се соочуваме со истиот проблем со нивната неповрзаност преку вкопен кабел или оддалеченоста на резервоарите, односно немањето на електрична енергија.

Се надеваме дека овие проблеми ќе бидат поскоро надминати, па ќе отпочнеме со имплементација на планираното.

Проверка на квалитетот на водата

И следната година исправноста на водата за пиење, т.е. нејзиниот квалитет ќе се контролира постојано со микробиолошка, физичко-хемиска, радиолошка и биолошка анализа. Бактериолошки преглед на водата ќе се врши во зависност од бројот на жителите, т.е. корисници на вода од јавниот водовод еквивалентни жители (ЕЖ), по три примероци еднаш неделно.

Хемиски преглед на водата за пиење ќе се врши во куса форма (мала хемиска анализа) во поглед на матност, боја, вкус, РН вредност, нитрити, амонијак, хлориди, железо, манган, и потрошувачка на $KMnO_4$.

Акредитирани лаборатории земаат примероци на вода еднаш неделно, од одредени мерни места каде водата постојано тече и прават редовни анализи како на хлорирана, така и на сива вода. И во наредниот период ќе се продолжи со истата пракса.

3. КАНАЛИЗАЦИЈА

Во општина Валандово покриеноста со фекална канализациона мрежа е голема. Фекалната канализација е застапена во градот Валандово, населените места Пирава, Јосифово, Удово и Марвинци. Во селата Брајковци и Балинци, заврши изградбата на канализационата мрежа а со тоа ЈП „Комунален сервис“ отпочна со приклучување на физичките и правните лица.

Одржување на атмосферската канализациона мрежа

Одржувањето на атмосферската канализациона мрежа во град Валандово и другите населени места ќе биде еден од превентивните методи за заштита од поплави на овие населени места, па така ќе се врши нејзино чистење преку целата година и истата ќе биде во исправна состојба. Во одржување на оваа мрежа ќе бидат активирани и градежни машини кои ќе ги чистат отворените канали кои претставуваат огромен проблем за градот кога има поројни дождови.

Редовно ќе бидат одржувани, односно поправани и собирајните решетки за атмосферски води кои ги има на повеќе локации низ градот.

4. ЃУБРЕТАРИНА

ЈП „Комунален сервис“ Валандово собирањето на отпад моментално го врши во град Валандово и населените места: Рабово, Пирава, Јосифово и Горна маала, Брајковци, Балинци, Марвинци, Грчиште, Дедели, Чалакли и Удово. Во овие населени места поставени се садови за отпадоци (контејнери) од $1,1 m^3$, а во поедини домаќинства и пластични корпи од 120 л. Секое домаќинство од Бојмискиот реон доби и пластична корпа (обезбедени од општина Валандово).

Со организираното собирање на отпад пополека се надеваме дека ќе се подигне и свеста на луѓето за чиста и здрава околина.

Динамиката за собирање на сметот е определена во внатрешен оперативен план на претпријатието. Собирањето на смет се врши 6 дена во неделата и за таа цел се вклучени 2 специјализирани возила (камиони-губрарки) со капацитет од $6m^3$ и $9m^3$, како и 2 трактора со капацитет од $3m^3$. Заради зголемениот обем на работа, односно зголемување на бројот на корисници ЈП „Комунален сервис“ реално ќе има потреба од нов трактор и приколка. Набавени се нови 50 контејнери за собирање на смет, со набавката на нови контејнери ќе се изврши замена на оштетените контејнери со нови, и останатиот дел ќе се распореди каде што има најмногу потреба согласно бројот на домаќинствата.

Следната година планирано е повеќе внимание да посветиме на градската депонија “Сува река” која зафаќа површина од 3000 м². Планираме оградување на депонијата со што би се намалило неконтролираното фрлање на смет.

5. ЈАВНА ЧИСТОТА

Одржувањето на јавната чистота претставува континуиран процес кој обезбедува трајно и квалитетно чистење на јавните површини.

Под одржување на јавната чистота се подразбира чистење (метење и миење) на јавните сообраќајни површини, отворени простори на јавни објекти, тротоари, паркинг простори, детски игралишта, плоштади, кејови, мостови, надвозници, градски гробишта, пазари, градски паркови, улични тревници, јавни санитарни јазли, како и чистење на снег во зимски услови.

Со оваа програма за одржување на јавната чистота се утврдени: видот и обемот на работите што треба да се извршат, финансиските средства за вршење на работите, временските рокови за извршување на работите, динамиката и начин на вршење на работите, како и поставување на урбана опрема на јавните површини. Планираме со помош на Општина Валандово за наредната година да обезбедиме машина за метење на големи отворени површини, улици и сл со што би се обезбедило поефикасно чистење на сите јавни површини низ целата општина.

ВИД И ОБЕМ НА РАБОТИТЕ:

Во планирањето и димензионирањето на работата, работната рака и механизацијата за одржувањето на чистотата на јавните површини како клучни фактори се земени:

- Одредувањето на нивото и динамиката на одржување на комуналната јавна чистота на јавните површини (категоризацијата)
- Одржување и обновување на зелени површини
- Димензиите, типот и формата на јавните површини (големина)
- Начинот на одржување на јавната чистота
- Пресметка на нормите за работа врз кои се врши димензионирањето на работата, работната рака и механизацијата.

4.1 Потекло и вид на сметот на јавните површини

Под поимот смет се подразбира збир на отпадоци кои се создаваат при одржувањето на јавната чистота.

Под поимот собирање на смет се подразбира отстранување на создадениот смет и сместување во садови за смет.

Според начинот на живеење и работење на луѓето одржувањето на јавната чистота е условено од следниве фактори:

- Густината на населеност
- Градскиот сообраќај
- Станбениот простор
- Културните навики на населението
- Стандардот
- Самодисциплината на граѓаните
- Придржување на позитивните прописи

Од овие фактори е условен и степенот на загаденост на јавните површини, начинот и динамиката на одржување на истите.

4.1.1. Секојдневен смет:

а) Отпадоци од возила кој настануваат при:

- при превоз на разновиден материјал (градежен материјал, овошје, зеленчук и технолошки материјал)
- при товаране и растоварање на разни стоки
- при собирање на домашен смет
- при косење на тревни површини

б) Загадувања од атмосферата

- загадување од чад, прав
- индустриски оцаи
- гасовите од моторните возила

в) При интензивно врнење на дождови

- наноси од земја, песок, лисја и др.

4.1.2. Сезонски смет

Се појавува сезонски и обично го има два вида

- лисја од дрвјата, суви гранки и слично
- песок, згура и ситен камен кој во зимскиот период служи за посипување на јавните површини заради намалување на лизгавоста кој по престанокот на мразевите и снеговите треба темелно да се отстрани.

4.2. Одржување на зелени површини и паркови

Одржувањето на зелените површини и паркови ќе се врши континуирано во текот на цела година, а таму спаѓаат следниве работи:

- Косење и собирање на тревата
- Наводнување и губрење
- Садење и одржување на цвеќиња
- Садење и одржување на зимзелени садници
- Кастрење на дрвореди

4.1.3. Чистење на снег од јавните површини

Снегот и мразот од тротоарите се собира на рабовите на тротоарот, а ако тротоарите се потесни од 1,5м. на работ од коловозот при што се внимава да не се затрупуваат сливниците и да не се нарушува движењето на возилата и пешаците. Во соработка со Општина Валандово за следната година планираме да обезбедиме нож за снег со што поефикасно би се справувале со снежните наноси.

4.2. ДИНАМИКА, НАЧИН И ВРЕМЕНСКИ РОКОВИ ЗА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИТЕ

За изработка на организациониот план за чистење на јавните површини еден од важните фактори е категоризацијата на јавните површини. Категоризацијата на јавните површини зависи од: населеноста на градот, распоредот на работните и станбените објекти, интензитетот на сообраќајот.

Метењето на јавните површини ќе се врши поделено во три категории, и тоа: метење на јавни и сообраќајни површини, улици, тротоари, плоштади и паркинг плацеви секој работен ден во годината; метење на јавни и сообраќајни површини, улици, тротоари, два пати во неделата; метење на градскиот пазар, јавни и сообраќајни површини, улици и тротоари во периферните делови на градот еднаш во неделата.

Според оваа категоризација ЈП „Комунален сервис“ Валандово има изработено внатрешен оперативен план за метење на улиците на град Валандово.

Исто така, чистење на јавни површини се врши и во населените места Пирава и Јосифово.

4.2.1 Повремени работи

Како повремени работи се јавуваат пречистување на јавните површини по барање на органите на Општината за време на државните празници, по барање на инспекциските служби, собирањето на сметот после јавните манифестации на барање на организаторот на јавната манифестација и др. Овие работи се извршуваат надвор од планираната програма.

Во Програмата за одржување на јавната чистота не се предвидени следниве активности:

- Одржување на површини на отворените простории на јавните објекти и на дворните површини на колективните и индивидуалните објекти.

- Расчистување на диви депонии
- Слободните површини кои не се наменети за промет на сообраќај.

1. ГРАДСКИ ПАЗАР

Градскиот пазар се наоѓа во централниот дел на Валандово на површина од 2500 m² и на него се врши продажба на земјоделски производи, текстил и друга стока. Новиот пазар зафаќа површина од 1500 m² и во него се поставени 40 нови тезги за продавање на земјоделски производи.

2. УПРАВУВАЊЕ СО ГРАДСКИ ГРОБИШТА

Гробиштата како добра во општа употреба се во сопственост на Република Северна Македонија. Општината заснова право на долготраен закуп на градежното земјиште кое е во државна сопственост за што склучува договор за засновање на тоа право со органот - министерството надлежно за тоа.

Физичките лица засноваат право на употреба на гробно место како лична службеност.

При планирање на гробиштата во населени места со над 5000 жители задолжително се предвидува мртвечница со уреди за ладење, односно посебно уредена просторија.

Изградбата и реконструкцијата на гробиштата се вршат врз основа на прописите за: градење, заштита на животната средина, здравствена и санитарна заштита во согласност на нормативите и техничките стандарди на Р.М. и задолжително треба да се опфатат следните содржини:

- димензионирање на гробишта, гробници и гробни места;
- посебна инфраструктура и придружни објекти на гробишта;
- стандарди за уредување на зелени површини, оградување на истите, паркиралишта итн.
- проект за распоредување на парцели за гробни места кој што го изработува правното лице кое управува со гробиштата.

Со изградбата на новите градски гробишта во Валандово од страна на Општина Валандово се реши деценискиот проблем во Валандово. Со одлука на Советот на Општина Валандово градските гробишта во Валандово се дадени на управување на ЈП Комунален сервис Валандово.

6.1 Одржување на гробишта

Одржување на гробиштата опфаќа одржување на:

- придружните објекти
- улици и патеки и зелени површини во гробиштата
- јавна чистота на гробиштата
- инсталации

За одржување на гробиштата носителот му плаќа гробна такса – гробарина во висина на реалните трошоци за одржување на управителот на гробиштата. Гробарината управителот на гробиштата ја наплаќа еднаш годишно или на месечни рати во сметките за комунални услуги. Висината на гробарината ја определува управителот на гробиштата во согласност со органите на општината.

Одржување на надгробниот споменик на гробното место го врши носителот на гробното место, односно неговото семејство.

Затварање: Општината донесува одлука за затворање на гробиштата или дел од нив кога нема можност за погребување поради просторни или санитарни услови.

Престанок: Општината донесува одлука за престанок на изградба на нови гробни места на гробиштата кога ќе се утврди дека на истите нема можност за изградба на нови гробни места, но постои можност за погребување во постојните гробни места.

Според видот гробиштата се делат:

- според верската припадност
- според намената: (општи , посебни и спомен гробишта)

6.2 Управување со гробишта: *Го врши управител – јавно претпријатие кое што има дозвола или друг правен субјект кој што општината го има избрано на јавен конкурс.*

Јавното претпријатие доколку ги исполнува условите, дозволата ја добива по автоматизам и должно е приходите од оваа дејност да ги прикажува одвоено додека правниот субјект меѓусебните права и обврски ги регулира со претходно склучен договор со општината.

Потребна документација за добивање дозвола за управување со гробишта:

- тековна состојба од Централен регистар на Р.М.
- потврда од УЈП за платени даноци
- потврда за ликвидност/бонитет од Централниот регистар
- одговорното лице кое управува со правниот субјект да нема забрана за вршење на дејност од надлежниот суд
- правниот субјект да е осигуран во осигурително друштво , т.е. да биде способен за надоместување на евентуалната штета настаната при вршење на дејноста
- да се задоволуваат минималните критериуми за потребниот стручен кадар

Дозволата е со рок на траење од 5 години, а формата на барањето за добивање на истата ја издава државниот комунален инспекторат при Министерството за транспорт и врски на Р.С.М.

Должности на управителот на гробиштата:

- изготвување на план за уредување на гробишта
- изготвување на проект за парцелизација и начин на доделување на гробно место
- изградба и реконструкција на гробишта со придружни објекти и уредување патеки и зеленило
- водење на дневник и регистар на сите погребани лица и воспоставува и води евиденција на носител на гробно место

- утврдување на висината на надоместокот и наплата на надоместокот за: доделување на гробно место; за одбележување и изработка на протокол за регулациона и градежна линија на гробно место; за одржување на гробиштата – гробарина ;
- утврдување на висината и наплата на надометок за пристап и користење на комуналната инфраструктура на гробиштата и придружните објекти од страна на трети лица (даватели на погребални услуги, каменоресци итн.)
- утврдување на ред и работно време на гробиштата и обезбедување на мир.

Управителот на гробиштата е должен:

- да обезбеди еднакви и недискриминаторски услови за пристап и користење на комуналната инфраструктура на сите физички и правни лица кои што имаат дозвола за вршење на погребални услуги (оператори) и сите физички и правни лица регитрирани за изградба на надгробни споменици (каменоресци)
- управителот е должен при доделувањето на гробното место по барање на носителот на истото да му издаде регулациона линија и протокол за изградба на гробното место, додека пак изборот на каменорезачот го врши носителот на гробното место.
- управителот е должен да обезбеди пристап и користење на комуналната инфраструктура и придружни објекти на гробиштата на операторот на погребални услуги кој што врши превоз на умрено лице од една во друга општина
- за пристап и користење на гробиштата и на придружните објекти, управителот склучува договор со операторите на погребални услуги и каменорезачите.
- Висината на трошоците за користење на инфраструктура на гробиштата (ладилникот и мртвечницата) за операторот на погребални услуги се определува во зависност од времето на користење во единица час – погреб.
- висината на трошоците за користење на инфраструктурата за каменорезачите се определува во зависност од времето на користење на објектите претставено во единица час.
- за определување на висината на овие трошоци потребна е согласност од основачот на претпријатието.

Финансирањето на изградбата, реконструкцијата како и управувањето и одржување на гробиштата се обезбедува од:

- надоместокот за одржување на гробиштата – гробарина
- надоместокот за пристап и користење на гробишна инфраструктура од операторите на погребални услуги и каменорезачите
- надоместокот за доделување на гробно место
- средства од буџетот на општината
- кредити, донации и друго

ЈП „Комунален сервис“ Валандово, од минатата година започна да стопанисува со новите градски гробишта во Валандово како и одржување на новите, старите гробишта во Валандово и гробиштата во Јосифово.

WEB страна на претпријатието

За да ја зголемиме техничката подршка на корисниците изработена е веб страна www.ksv.mk на претпријатието на која има прегледност за организацијата на претпријатието, законите и актите врз кои се води претпријатието, навремено ажурирање на известувањата и соопштенијата, он-лајн пријаување на дефекти, он – лајн проверка на сметка и он-лајн база со која ќе се овозможи и он-лајн плаќање. Со тоа би го намалиле физичкото присуство за плаќање на сметки, и истите би можеле да се платат преку веб страната на ЈП Комунален сервис Валандово.

ПРЕДЛАГАЧ
Петар Зајков
в.д директор
